



Instrument

Van Wiechenonderzoek (VWO)

Het Van Wiechenonderzoek is een hulpmiddel om op systematische wijze de ontwikkeling van baby's, peuters en kleuters in kaart te brengen. Het onderzoek vindt plaats op het consultatiebureau. De items zijn gericht op grove en fijne motoriek, adaptatie, taalontwikkeling, sociaal gedrag en persoonlijkheid.

Doel

Het doel van het Van Wiechenonderzoek is om bij elk kind tijdens de eerste vier levensjaren het tempo en de kwaliteit van de psychomotorische en neurologische ontwikkeling te volgen, ontwikkelingsstoornissen vroegtijdig op te sporen en eventuele verwijzingen te ondersteunen.

Doelgroep

Het Van Wiechenonderzoek wordt uitgevoerd bij alle kinderen in Nederland die het consultatiebureau bezoeken.

Materialen

Het schema bestaat uit twee formulieren:

- voor de leeftijd 0 tot 15 maanden
- voor de leeftijd 15 tot 54 maanden

Bij het handboek: "Ontwikkelingsonderzoek in de jeugdgezondheidszorg" hoort een cd-rom voor zuigelingen en een cd-rom voor peuter-kleuter. De cd-rom is bedoeld voor instructie van artsen en verpleegkundigen op de consultatiebureaus, zowel in het kader van onderwijs als voor (zelf)studie. Het onderzoeksmateriaal bestaat uit een doos met blokjes, een vormenstoof met bijbehorende vormenblokken, twee ballen, een boekje en een pop.

Gebruik

Medische kennis en vaardigheden zijn vereist voor het geheel uitvoeren en interpreteren van het Van Wiechenonderzoek. Voor het uitvoeren van het onderzoek (arts, geheel en verpleegkundige gedeeltelijk) zijn door de Stichting Van Wiechen Ontwikkelingsonderzoek (VWO) deskundigheidseisen opgesteld. Voor het verkrijgen van de vereiste bekwaamheid in de uitvoering van het onderzoek is specifieke bijscholing vereist. De VWO en TNO verzorgen trainingen en bijscholingen (Bron: www.ontwikkelingsonderzoek.nl en www.TNO.nl).

Op de instructie cd-rom wordt ieder ontwikkelingskenmerk geïllustreerd aan de hand van een beeld- en geluidsfragment, waarop de normale uitvoering van het kenmerk bij een kind van de omschreven leeftijd te zien is. Bij elk ontwikkelingskenmerk wordt verwezen naar een overzicht van vergelijkbare kenmerken die door andere onderzoekers zijn beschreven. Dit overzicht is te downloaden als pdf-bestand op de website van GGD Nederland.

Het zuigelingenschema heeft zes onderzoeksleeftijden (4,8,13,26,39 en 52 weken) en het peuter/kleuterschema acht (15 maanden, 1½, 2, 2½, 3, 3½, 4 en 4½ jaar). Sommige onderzoeksmomenten worden alleen op indicatie uitgevoerd (bijvoorbeeld het onderzoeksmoment van 2½ jaar). In de schema's is door een trapsgewijs aangebrachte grijstint in één oogopslag te zien welke kenmerken op welke leeftijd onderzocht moeten worden. Bij het onderzoeken van sommige kenmerken wordt gebruik gemaakt van gestandaardiseerd onderzoeksmateriaal.

Er worden door Z-org (organisatie van zorgondernemers) eisen gesteld aan de onderzoeksruimte. Zo is er bijvoorbeeld voldoende vrije ruimte nodig voor het observeren van de motoriek van peuters/kleuters.

De uitvoering van het Van Wiechenonderzoek bevat standaard de volgende elementen, bij voorkeur in de aangegeven

volgorde:

- afnemen van de anamnese
- observatie van spontaan gedrag van het kind
- stimuleren van spontaan gedrag door het creëren van gunstige omgeving/omstandigheden
- actief aanbieden van materiaal en/of opdracht behorend bij het te onderzoeken kenmerk
- beoordeling van de kwaliteit en het tempo van de uitvoering van het ontwikkelingskenmerk
- registratie
- controle op volledigheid
- interpretatie van de resultaten in relatie tot de overige bevindingen van het periodiek geneeskundig of verpleegkundig onderzoek
- uitleg aan de ouder
- eventuele actie

Gebruik in Routine Outcome Monitoring (ROM)

Dit instrument wordt (nog) niet gebruikt om een Reliable Change Index (RCI) te berekenen. Een Reliable Change Index brengt voor een specifieke cliënt in kaart wat het effect is van de hulpverlening.

Beoordeling door COTAN

De [Commissie Testaangelegenheden Nederland \(COTAN\)](#) van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) beoordeelt de kwaliteit van psychodiagnostische instrumenten in Nederland.

Beoordeeld?

Nee.

Let op: Dat een instrument niet is beoordeeld, zegt nog niets over de kwaliteit.

Bestellen

De onderzoekschema's kunt u downloaden op de [website](#) van het:

Nederlands Centrum Jeugdgezondheidszorg

Churchillaan 11

3527 GV Utrecht

Telefoon: 030-7600405

E-mail: centrumjeugdgezondheid@ncj.nl

Website: www.ncj.nl

Het onderzoeksmateriaal is te bestellen bij:

Scholten Medische Groothandel

Poppenbouwing 48

491 NZ Geldermalsen

Telefoon: 0345-648181

E-mail: verkoop@scholten-medisch.nl

Website: www.scholten-medisch.nl

Het handboek Ontwikkelingsonderzoek in de jeugdgezondheidszorg is te bestellen bij:

Uitgeverij Van Gorcum

Postbus 43

9400 AA Assen

Telefoon: 31(0)592 37 95 55

E-mail: info@vangorcum.nl

Website: www.vangorcum.nl